

NUMIZMATIČARI I NUMIZMATIKA NA MEDALJAMA, PLAKETAMA I ŽETONIMA

U prošlom broju Numizmatičkih vijesti obradili smo medalje, plakete i žetone koje je izdalo Hrvatsko numizmatičko društvo. U ovome broju obrađujemo medalje i plakete koje imaju veze s numizmatikom i numizmatičarima, a nisu izdanja HND-a. Možemo ih podijeliti u tri osnovne skupine: 1. portreti numizmatičara, 2. medalje numizmatičkih izložbi, društava, muzeja, 3. medalje koje prikazuju različite vrste hrvatskog novca. Izdavači tih medalja posve su različiti, a i svrha im je različita. Neke od tih medalja izdale su institucije ili pojedinci u znak priznanja i zahvalnosti određenoj osobi. Druge medalje nagrade su pojedinih društava koje se dodjeljuju zaslužnim pojedincima. Ima i medalja koje su pojedinci dali raditi sami sebi. Neke pak medalje imaju sasvim komercijalnu svrhu - da se prodajom ostvari dobit. Treba naglasiti da mnoge od prikazanih osoba jesu članovi Hrvatskog numizmatičkoga društva ili su bile članovi Hrvatskog numizmatičkoga društva. Te medalje uglavnom su radili eminentni hrvatski medaljeri: Kerdić, Spiegler, Jeger, Jakić, Štoviček, Divković, Angeli Radovani, Brkić, Janeš, Sikirica, Mataušić, Antunac ...

1. Portreti numizmatičara

Mnogi su numizmatičari ovjekovječeni na medaljama, neki su naručili njihovu izradu, a nekim viđenijim numizmatičarima umjetnici su izradili medalju samoinicijativno. Nekim je numizmatičarima medalje izradilo više medaljera.

Dr. Antun Bauer (1)

Avers: Glava u profilu, okrenuta ulijevo. U polju na desnoj strani signatura IK.

Revers: U sredini tekst u pet redaka razdvojen tijelom božice Nike: PROF - DRU / ANTUNU - BAUERU / ZA X GOD - RADA OD / OSNUTKA - GIPSOTEKE / 1937 - 1947.

Dvostrana lijevana medalja, bronca, posrebrljena bronca, gips, patinirani gips, 43 mm, autor Ivo Kerdić.

Dr. Antun Bauer (2)

Glava u profilu okrenuta u lijevo. Oko medalje uz rub tekst: P.D.ANT. BAUER. XXV.A.LAB.IN.MUS. ZGB MCMLVIII.

Jednostrana lijevana medalja, bronca, gips, 48-50 mm, autor Ante Jakić.

Dr. Antun Bauer (3)

Avers: Poprsje u profilu, okrenuto udesno.

Revers: Gore dvije prekržižene lovorove grančice, a prema dolje tekst u šest redaka: PROF. DR. / ANTUNU BAUERU / ZA TRIDESETGODIŠNJICU / MUZEALNOG RADA / 1963 / I.J.

Dvostrana lijevana medalja, bronca, gips, jednostrani odljev aversa u cinku, 72 mm, autor Ivan Jeger.

Josip Brunšmid (1)

Avers: Portret okrenut ulijevo, oko kojega je uz rub tekst: PROF. DR. J. BRUNŠMID . RAVNATELJ.

Revers: U sredini lik žene u antičkoj odjeći, žena stoji na postolju iznad dviju ukriženih lovorovih grančica. Lijevo od žene godina je 1892, a desno 1924. Uz rub tekst: ARHEOLOŠKOG - MUZEJA U SPOMEN. Desno od žene signatura je autora IK.

Dvostrana kovana medalja, bronca, 50 mm, autor Ivo Kerdić.

Josip Brunšmid (2)

Avers: Portret okrenut ulijevo. Uz zrnati rub medalje tekst: PROF. DR. J. BRUNŠMID . MDCCCLVIII . MCMXXIX.

Revers: Unutar zrnatog okvira tekst REST . ARHEOL . ET MUZEOL . CROAT. Unutar vijenca C . AN /NAT.

Dvostrana lijevana medalja, bronca, posrebrbena bronca, 50 mm, autor Ante Jakić, 1970. godina.

Josip Brunšmid (3)

Avers: Poprsje u poluprofilu nalijevo, u građanskom odijelu. Natpis gore JOSIP BRUNŠMID, lijevo i desno godine * 1858 - † 1929. Signatura autora dolje lijevo.

Revers: Statueta Fortune iz Cibala, na velikom postolju za graviranje imena nagrađenika. Uokolo natpis: HRVATSKO ARHEOLOŠKO DRUŠTVO. Lijevo i desno od Fortune natpis: GODIŠNJA NAGRADA.

Lijevana dvostrana medalja, bronca, 105 mm, autor Stjepan Divković.

Don Frane Bulić (1)

Poprsje starca s visokim čelom i naočalama, u profilu lijevo, s pogledom prema dolje. Lijevo dolje natpis u dva retka: FRANCISCUS . BULIC / AETATIS.SUAE. ANNO.LXX. Desno dolje signatura Cota.

Jednostrana lijevana plaketa, bronca, 196 x 273 mm, autor Frane Cota.

Don Frane Bulić (2)

Poprsje starca s visokim čelom i naočalama, u profilu lijevo. U desnom donjem uglu koso postavljen stilizirani kapitel i grančica masline. Sasvim u uglu urezana signatura Leon Prinz. Ispred poprsja dolje lijevo natpis u sedam redaka: F. BVLIĆ / AET. ANN. LXXV / DISCIPVLI / ET / AMICI / D. D. / IIII. X. MCMXXI.

Jednostrana kovana plaketa, bronca, 70 x 55 mm, jednostrana lijevana plaketa, željezo, 224 x 179 mm, autor Leon Prinz.

Don Frane Bulić (3)

Poprsje starca s visokim čelom i naočalama nalijevo. Ispod natpis: DON FRANE BULIĆ.

Jednostrana lijevana plaketa, 50 x 63 mm, autor Rudolf Spiegler.

Don Frane Bulić (4) - detalj rektorskog lanca

Avers: En face portret Frane Bulića. Dio svećeničke odjeće oko vrata izrazito stiliziran.

Revers: Natpis u tri retka: FRANE / BULIĆ / 1846 - 1934.

Dvostrana kovana medalja, srebro, bronca, 32 mm, autor Kosta Angeli Radovani.

Don Frane Bulić (5) - Hrvatsko arheološko društvo - Nagrada za životno djelo

Avers: Poprsje s naočalama u reverendi. U pozadini natpis hrvatske kraljice Jelene, signatura autora lijevo u sredini SD98, gore natpis u dva retka: DON FRANE BULIĆ / 1846. - 1934.

Revers: Gore natpis: HRVATSKO ARHEOLOŠKO DRUŠTVO, dolje natpis: NAGRADA ZA ŽIVOTNO DJELO. Trpimirov natpis, položen na istaknutu praznu pačetvorinu.

Dvostrana kovana medalja, srebro, bronca, jednostrani otkov aversa u olovu, 60 mm, autor Stjepan Divković.

Kamilo Dočkal

Poprsje Kamila Dočkala okrenuto ulijevo. Uz rub medalje tekst: Dr. CAMILLVS DOČKAL PRAELATVS S.S. CAN. CANTOR CAP. ZAGR. DIRECTOR MVS . DIOEC. Iza poprsja, desno V: ŠTOVIČEK.

Jednostrana lijevana medalja, bronca, 288 mm, autor Vladimir Štoviček.

Irislav Dolenc

Avers: Na povišenom rubu medalje IRISLAV DOLENEC IN LXXX ANNO AETATIS SVAE. U sredini portret slavljenika okrenut poludesno, lijevo je signatura autora DM.

Revers: Uz rub medalje natpis RUKOMET HRVATSKA NUMIZMATIKA. Unutar ruba ANATOMIJA TEHNIKE I TAKTIKE S RJEČNIKOM OD POČETAKA DO DANAS. Na lijevoj strani središnjega dijela rukometna je lopta, gore u sredini prikaz je skakača s motkom, od njega okomito prema dolje, po sredini medalje, tekst MOTKA. Na desnoj strani unutar zrnatog unutarnjeg ruba natpis je OBOL, a njegova slova "O" čine prikazi slavonskoga banovca i groša Nikole Zrinskog.

Dvostrana kovana medalja, Ag, Ae, 50 mm. Postoje razne varijante djelomično pobakrenih i pozlaćenih medalja. Također postoje jednostrani otkovi aversa i reversa u olovu. Jednostrani odljev aversa u poliesteru, 158 mm. Autor Damir Mataušić.

Viktor Hoffiller

Avers: Poprsje Viktora Hoffillera okrenuto ulijevo.

Revers: Uz rub medalje tekst VICTORI HOFFILLER SEXAGENARIO. U sredini tekst u šest redaka SOCIETAS / ARCHAEOLOGICA / CROATICA / SOCIETAS / NUMISMATICA / ZAGRABIENSIS. Ispod teksta grančica. Sasvim uz donji rub medalje na vrpci tekst XVIII FEBR / MDCCCXXXVII.

Dvostrana kovana medalja, srebro, bronca, 60,5 mm, autor Ivo Kerdić. Jednostrani odljev aversa, bronca, 256 mm.

Benko Horvat

Avers: Glava okrenuta ulijevo, ispod natpis: 1873 - 1955.

Revers: Na sredini dva novčića, iznad i ispod njih natpis: VINKOVCI / 1965, uokolo uz rub natpis BENKU HORVATU / DAROVATELJU NUMIZMATIČKE ZBIRKE.

Dvostrana lijevana medalja, bronca, 67 mm, autor Božidar Kopic.

Franjo Jug

Avers: U sredini portret okrenut udesno. Unutar povišenog ruba medalje i zrnatog vijenca tekst FRANJO JUG ZAGREB 1920.

Revers: Uz rub natpis: FILATELIST . NUMIZMATIČAR . FALERIST 1979. U sredini prikaz groša Mladena II. Šubića.

Dvostrana kovana medalja, srebro, bronca, posrebrena bronca, aluminij (odljev) 28 mm, autor Vladimir Mataušić.

Niko Kapetanić

Avers: Poluprofil markantnog muškarca nalijevo. Uz lijevi rub natpis NIKO KAPETANIĆ.

Revers: Uzdignuta ruka s raširenih pet prstiju sazidana od cigli. Na jednoj cigli natpis u dva retka: ČUVAR / BAŠTINE.

Dvostrana lijevana medalja, Ag 925/1000, djelomično pozlačeno, 105 mm; 815 g, autor Damir Mataušić.

Dvostrana lijevana medalja, bronca, tamno patinirana, 110 mm, autor Damir Mataušić.

Berislav Kopač (1)

Avers: Portret u profilu nalijevo, dolje uz rub mala medaljica. Uokolo natpis: BERISLAV KOPAČ.

Revers: Antikni ormar s ladicama, na njemu tri kipa, jedna ladica otvorena i u njoj poredano šest medalja i signature autora ZB77. Uokolo natpis: ONO DO ČEGA SE TEŠKO DOLAZI IMA NAJVEĆU CENU VELIBOR / GLIGORIĆ.

Dvostrana lijevana medalja - stajačica, bronca, 98 mm (bez postolja), autor Zdravko Brkić.

Berislav Kopač (2)

U sredini je portret Berislava Kopača okrenut poludesno. Lijevo od portreta BERISLAV, desno KOPAČ. Lijevo dolje signatura je autora S 88, a desno prikaz žetona HND-a Dvanaest hrvatskih medaljera.

Jednostrana lijevana medalja, bronca, gips 164 mm, autor Stipe Sikirica.

Viktor Kopač (1)

Avers: U sredini glava u profilu okrenuta ulijevo. Uz rub tekst: gore VIKTOR KOPAČ, dolje AETATIS SVAE LXVI. Sa svake strane rudarski znak od dva ukrížena čekića. Ispod glave 1904.

Revers: Gore uz rub NUMIZMATIK I AM. ARHEOLOG, dolje uz rub HRVATSKO NUMIZMATIČKO DRUŠTVO. U sredini fragment profilirane kolumne s rudarskom lampom na vrhu i svitkom na njezinoj ruči s natpisom BREZA (naziv rudnika u BiH). Na podlozi i kolumni horizontalno ugravirana slova runske abecede. Podnožje kolumne flankira godina 19 - 70. Pri dnu kolumne signature ŽJ / 71.

Dvostrana lijevana medalja, bronca, 98 mm, autor Želimir Janeš. Postoji i jednostrani odljev aversa.

Viktor Kopač (2)

U sredini portret, s njegove lijeve strane natpis VIKTOR a desne KOPAČ. Lijevo od portreta na rudarskom znaku prikaz keltske tetradrahme, a desno natpis u tri retka 1904 / 1983 / S 88.

Jednostrana lijevana medalja, bronca, gips, 164 mm, autor Stipe Sikirica.

Gjuro Krasnov (1)

Avers: Glava u profilu okrenuta udesno.

Revers: Lijevo tekst ING. GJURI / KRASNOVU / PRIJATELJI / NUMIZMATIČARI. Desno je prikaz venecijanskog denara kovanog za Zadar tzv. Moneta Dalmatiae. Dolje je signatura autora i godina 1964.

Dvostrana lijevana plaketa, bronca, 67 x 75 mm, jednostrani odljevi aversa, 285 x 260 mm i reversa, 310 x 280 mm, bronca, autor Ivan Jeger.

Gjuro Krasnov (2)

Avers: Poprsje u profilu okrenuto udesno. Uz rub medalje kaligrafskim slovima ING GJURO KRASNOV MCMLXXII. Lijevo od poprsja sitnim slovima signatura autora V. ŠTOVIČEK.

Revers: Gore uz rub medalje TAJNIKU POVODOM 50 GOD ŽIVOTA I 15 GOD RADA, dolje uz rub HRVATSKO NUMIZMATIČKO DRUŠTVO. U sredini medalje prevrnuti čup udesno s ispalim srednjovjekovnim hrvatskim i bosanskim novcem.

Jednostrani odljevi aversa i reversa, bronca, 278 mm, autor Vladimir Štoviček.

Gjuro Krasnov (3)

Portet Gjuro Krasnova u poluprofilu ulijevo. Desno dolje signatura u dva retka KAR / 82.

Jednostrana lijevana medalja, bronca, 215 mm, autor Kosta Angeli Radovani.

Gjuro Krasnov (4)

Portret Gjuro Krasnova u poluprofilu ulijevo, uokolo uz rub natpis: ING. GJURO KRASNOV PREDsjedNIK HND, desno dolje signatura autora S89.

Jednostrana lijevana medalja, bronca, 165 mm, autor Stipe Sikirica.

Hinko Lederer

Avers: U sredini medalje poprsje je Hinka Lederera, okrenuto udesno. S lijeve strane glave, gore uz rub HINKO, a desne strane LEDERER. Ispred i iza imena i prezimena list je lipe. Ispod prezimena latinski tekst ARS AETERNA VITA BREVIS, ispod kojeg je signatura autora J. S lijeve strane poprsja tekst u devet redaka SINE. NV / MMISMATI / CA . ET . ARTIVM / SUMMAAFEEC / TIONE . VITA . / MEA . INCON / DITA . PARET / NATUS / SUM . AD. S desne strane poprsja tekst u jedanaest redaka MDCCCLXXXVI . / COSTAINICAE / IN . CROATIA / VITAM . CON / SVETAM . MER / CATORIS . A . / GO . ZAGRA / BIAE FIERI . / FECI . AETA / TIS . MEAE . / LIII.

Revers: U polju uokolo biserna kružnica i paralelno niz od novčića. U unutarnjem polju prikaz četiri kovanice (dubrovački vižlin, rimski novčić, bosanski dinar i židovski šekel). Uokolo njih natpis devet gradova, pokrajina i država koje su kovale svoj novac, na latinskom, grčkom, hebrejskom i staroslavenskom jeziku.

Kovana dvostrana medalja, 50 mm, srebro, posrebrena bronca, bronca.

Odljev aversa u bronci, 308 mm. Godine 1953. izrađen je novi kov u bakru. Autor Ivan Jeger.

Šime Ljubić

Avers: DON ŠIME LJUBIĆ 1822 - 1896. Poprsje podulje kose, s naočalama, u građanskom odijelu, licem. U polju desno avers novca Fara. Signatura dolje desno.

Revers: NAGRADA ZA DOPRINOS U RADU DRUŠTVA, gore HRVATSKO ARHEOLOŠKO DRUŠTVO. U polju lijevo revers novca Fara, desno dio tegurija s natpisom kneza Trpimira, dolje dvije istaknute prazne pačetvorine.

Dvostrana lijevana medalja, 100 mm, autor Stjepan Divković.

Ljubić - Marun - Bulić (Hrvatsko arheološko društvo)

Avers: Nemirno ritmizirana ploha aversa slikovitim odnosom poliranih i matiranih površina u trokutnim i lučnim segmentima. Sredinom teče friz s poprsjima arheologa u donjoj zoni označenih imenima: Š.LJUBIĆ / L.MARUN / F.BULIĆ. Gore lijevo ugravirana godina 1878. A dolje desno 1978.

Revers: Reljefni motiv antičkog vegetabilnog ornamenta od tri kružne vitice. Iznad natpis: HRVATSKO, a ispod natpis u dva retka: ARHEOLOŠKO DRUŠTVO.

Dvostrana lijevana medalja, bronca, 63 - 65 mm, autor Ante Jakić.

Dragutin Mandl

Avers: portret muškarca u profilu nalijevo, gore uz rub: DRAGUTIN MANDL, dolje uz rub 1892 - 1942, desno signatura.

Jednostrana lijevana medalja, bronca, 298 mm; jednostrana lijevana medalja, bronca 101 mm, jednostrana lijevana medalja - bez natpisa, 38 mm, bronca; kost 36 mm, autor Grga Antunac.

Lujo Marun (1)

Avers: U sredini je profil poprsja Luje Maruna okrenut ulijevo. Uz zrnati rub, lijevo LUJO MARUN. Desno iza porsja signatura je autora RV i godina 1966.

Revers: Lijevo gore natpis OSNIVAČ, ispod toga starohrvatski ulomak s Branimirovim imenom i tegurij s natpisom kneza Trpimira, lijevo dolje natpis HRV. ARH. / DRUŠTVO / 1969 a desno HRVATSKE / ARHEOLOGIJE / 1857 - 1939.

Dvostrana kovana medalja, 67 - 70 mm, srebro, bronca, autor Vanja Radauš.

Lujo Marun (2)

Avers: FRA LUJO MARUN - 1857.-1939. Poprsje u habitu, licem skoro nadesno. Signatura dolje desno.

Revers: Uz rub: NAGRADA ZA DOSTIGNUĆA NA POLJU NACIONALNE ARHEOLOGIJE. U sredini plutei sa starohrvatskim natpisom, iznad njega natpis HRVATSKO ARHEOLOŠKO DRUŠTVO.

Dvostrana lijevana medalja, bronca, 100 mm, autor Stjepan Divković.

Bogdan Mesinger

Avers: U sredini portret u profilu okrenutom udesno. Uz rub medalje natpis BOGDAN MESINGER, desno dolje signatura autora ZB 88.

Revers: Uz rub medalje tekst je GALERIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI OSIJEK. U sredini medalje poluotorena je knjiga, a na koricama je knjige gore naslov TRAKTAT / O / MEDALJI, u sredini je medaljon s portretom Ive Kerdića okrenut ulijevo, dolje tekst TREĆI / MEMORIJAL / IVE KERDIĆA.

Dvostrana lijevana medalja, bronca, 102 mm.

Ivan Mirnik (1)

Poluportret dr. Mirnika tričtvrt desno, uokolo natpis: IOHANNES MIRNIK ANTIQVARIVS REIQVE NVMISMATICAЕ DEDITVS. Lijevo signatura autora, desno 2012.

Jednostrana lijevana medalja, bronca, 176 mm, autor Stjepan Divković.

Ivan Mirnik (2)

Portret dr. Mirnika u profilu nadesno, desno uz rub natpis IVAN MIRNIK • ARHEOLOG, ispod portreta godina 2013. Lijevo signatura AD.

Jednostrana lijevana medalja, Ae, 150 mm, autor Ana Divković.

Nuber, Celestin, Sedlaković

Avers: Trostruki zajednički portret, lica okrenutih ulijevo. Uz donji rub plakete natpis: NUBER . CELESTIN . SEDLAKOVIĆ.

Revers: U četiri reda kaligrafski tekst MUZEJ / SLAVONIJE / OSIJEK / 1877 - 1967. Desno rascvjetana grančica, u najdonjoj vitici signatura autora.

Dvostrana kovana plaketa, Ae, 77 x 60 mm, autor Vladimir Marenić.

Josip Sveštarov - Joško

Avers: En face portret Josipa Sveštarova, desno dolje signatura autora.

Revers: Natpis u četiri retka: Jošku / od / prijatelja / Matka.

Lijevana plaketa zaobljenih uglova, Ae, oko 90 x 92 mm, autor Matko Mijić.

Boris Vrga

Avers: Portret udesno s ispruženom rukom. Gore desno uz rub natpis BORIS VRGA, a dolje lijevo 2003. i signatura autora IA.

Jednostrana lijevana medalja, bronca, 120 mm, autor Ivan Antolčić.

Zvonimir Wyroubal

Avers: U sredini autoportret, desno uz uzdignuti rub medalje natpis ZVONIMIR WYROUBAL 1970.

Revers: Unutar hrvatskoga pletera u sredini, dio slikarske palete s dva umetnuta kista, ispod natpis u dva retka: AKAD. SLIKAR / RESTAURATOR.

Dvostrana lijevana medalja, bronca, 72 mm, autor Zvonimir Wyroubal.

Bartol barun Zmajić

Avers: U sredini medalje portret okrenut udesno, uz rub natpis: BARTHOLOMAEVS L.B. ZMAJIĆ DE SVET IVAN. Lijevo od portreta signatura autora i 82.

Revers: U sredini grb obitelji Zmajić, uz rub tekst NNY HERALDICA ET NUMISMATICA AET. LXXV.

Dvostrana kovana medalja, tombak, 48 mm, autor Damir Mataušić.

Medalje numizmatičkih izložbi, društava, muzeja

Treća izložba numizmatičara - Vukovar 1957.

Avers: Stilizirani prikaz keltske tetradrahme s muškim profilom udesno, te keltskim natpisom.

Revers: Natpis u pet redaka: TREĆA / IZLOŽBA / NUMIZMATIČARA / VUKOVAR / 1957.

Ljevana dvostrana medalja, bronca, 49-52 mm, autor Brane Crlenjak.

5. numizmatička izložba Vukovar

Avers: U sredini jahač na konju - stilizirani prikaz keltske tetradrahme, uz donji rub natpis s lijeva nadesno: 1960 VUKOVAR.

Revers: Natpis u tri retka: 5. NUMI- / ZMATIČKA / IZLOŽBA.

Dvostrana lijevana medalja, 51 - 54 mm, autor Brane Crlenjak.

6. numizmatička izložba u Vukovaru

U povodu 6. numizmatičke izložbe u Vukovaru 1964. godine, akad. kipar Vladimir Marenić izradio je prigodnu medalju.

Avers: Na medalji stilizirani prikaz rimskog folisa, desno signatura autora, a dolje uz rub MCMLIV - MCMLXIV.

Revers: Natpis u tri retka: 6. NUMIZMA / TIČKA IZLOŽBA / VUKOVAR. Dolje dvije valovite crte.

Dvostrana lijevana medalja, 83 - 86 mm, autor Vladimir Marenić.

Numizmatički aktiv Vukovar

Avers: Prikaz slavonskog banovca s natpisom: MONETA REGIS P SCLAVONIA.

Revers: Unutar zrnatog ruba natpis: AKTIV NUMIZMATIČKI, u sredini u tri retka natpis 1954 / VUKOVAR / 1969.

Dvostrana lijevana medalja, 100 mm, autor Vladimir Marenić.

Hrvatsko numizmatičko društvo

Avers: Uokolo uz rub natpis: HRVATSKO . NUMIZMATIČKO . DRUŠTVO . ZAGREB . 1928. Na sredini apliciran prikaz slavonskog banovca (grb Društva) - kuna u trku nalijevo između dvije osmerokrake (sic.) zvijezde, uokolo natpis: MONETA REGIS P SCLAVONIA. Desno od donje zvijezde signatura - monogram IŠ.

Jednostrana lijevana medalja, 148,5 mm, lijevani aluminij, djelomično pobakren, autor Ivan Škunca.

Požeško numizmatičko društvo

Avers: U središnjem medaljonu kaštel na vrhu brda, natpis: *Castrum - De - Possega*, u odsječku godine 1227 - 1977. U vanjskom prstenu natpis: POŽEŠKO NUMIZMATIČKO DRUŠTVO SLAVONSKA POŽEGA.

Jednostrana kovana medalja, bronca, 48 mm, autor nepoznat.

Kovnica novca u Zagrebu - 720. obljetnica

Avers: U sredini kuna u trku nalijevo, iznad i ispod nje šesterokraka zvijezda. Uokolo natpis: MONETA REGIS P SCLAVONIA.

Revers: U sredini grb grada Zagreba, iznad njega 1260-1980, uokolo natpis: KOVNICA NOVCA U ZAGREBU / 720-a OBLJETNICA. Lijevo unutar natpisa signatura VM.

Dvostrani kovani žeton, Ae, 27 mm, autor Vladimir Mataušić.

Numizmatički muzej Zlatko Tudjina

Povodom svečanog otvorenja Numizmatičkog Muzeja Z. Tudjina u župnom dvoru u Pregradi 22. 9. 1995. godine izrađena je dvostrana medalja.

Avers: Uz rub natpis: TOMISLAV I. KRALJ HRVATSKE 925 - 928. U sredini lik kralja Tomislava s krunom, žezlom i jabukom.

Revers: Unutar kruga od tropleta natpis u sedam redaka: SVEČANO / OTVORENJE / NUMIZMATIČKOG / MUZEJA Z. TUDJINA / ŽUPNI DVOR / PREGRADA / 22.9.1995.

Dvostrana kovana medalja, 45 mm, autor nepoznat.

Iso Kršnjavi - Kabinet za numizmatiku i medalje

Avers: Portret Ise Kršnjavoga. Lijevo uz rub natpis 50. GODINA GLIPTOTEKE, a desno JAZU ZAGREB 1987.

Revers: Podijeljen u pet nejednakih polja. Lijevo uz rub natpis KABINET ZA, a desno uz rub NUMIZMATIKU I MEDALJE. U većem gornjem polju prikaz medalje Teodora Krivaka posvećene Želimiru Janešu, u donjem polju Kerdićeva medalja Ples Hrvata u Beču i u desnom malom polju slavonski banovac, iznad kojeg je signatura autora ZB 87.

Dvostrana lijevana medalja, 98 mm, autor Zdravko Brkić.

Medalje, plakete i žetoni s prikazima novca

Stari vižlin (1)

Avers: Idealizirani lik rektora okrenut ulijevo. Uz rub gornje polovine žetona tekst: RECTOR REIP RHACVSINE. Na sredini grudi godine u dva retka 1271 / 1972.

Revers: U sredini grb Dubrovačke Republike, oko grba razvedena dekoracija, uokolo tekst: DVCAT. ET. SEM - . REIP. RAG.

Kovana dvostrana medalja (žeton), srebro, 22 mm.

Stari vižlin (2)

Avers: Idealizirani lik rektora okrenut ulijevo. Uz rub gornje polovine žetona tekst: RECTOR.REIP.RHACVSINE.

Revers: U sredini grb Dubrovačke Republike, oko grba razvedena dekoracija, uokolo tekst: DVCAT. ET. SEM - . REIP. RAG.1744.

Kovana dvostrana medalja (žeton), bakar, posrebreni bakar.

Bradan 1735. (1971.)

Avers: Sv. Vlaho s biskupskim štapom i mitrom na glavi, u lijevoj ruci drži maketu grada, a desnom blagoslivlja. Uokolo natpis DIVINA . PER. -. TE.OPE. Lijevo i desno od sveca S - B.

Revers: Grb Dubrovačke Republike na sredini, a uokolo natpis: DVCAT . ET. SEM. - . REIP. RHAC. 1735. Lijevo pri dnu uz rub godina 1971.

Dvostrano kovana medalja u obliku bradana, srebro 566/000, 44 mm, 28 grama, naklada 5000 komada, izdavač Privredna banka Zagreb.

Bradan 1735. (2000.)

Avers: Sv. Vlaho s biskupskim štapom i mitrom na glavi, u lijevoj ruci drži maketu grada, a desnom blagoslivlja. Uokolo natpis DIVINA . PER. -. TE.OPE. Lijevo i desno od sveca S - B.

Revers: Grb Dubrovačke Republike na sredini, a uokolo natpis: DVCAT . ET. SEM. - . REIP. RHAC. 1735. Lijevo signatura autora, a desno godina 2000.

Dvostrano kovana medalja u obliku bradana, srebro, 28 grama, 43 mm, autor Stjepan Divković. Jednostrani odljev reversa, bronca 176 mm.

Libertina 1791.

Avers: Poprsje mlade žene, s poprsjem i diademom, u duboko izrezanoj haljini, s plaštem. Uokolo natpis: RESPVBL. -RHACVS. Lijevo dolje signatura G.A.

Revers: Pod krunom grb Dubrovačke Republike, ispod grba godina 17 - 91 i signatura G - A. Uokolo natpis DVCE . DEO - FIDE . ET.IVST.

Dvostrana kovana medalja, Ag, izdavač Hrvatski novčarski zavod, autor Stjepan Divković.

Jednostrani odljev aversa, bronca, 195 mm.

Jednostrani odljev reversa, bronca, 195 mm.

Dubrovački dukat (2005.)

Avers: Sv. Vlaho s biskupskim štapom i mitrom na glavi, u lijevoj ruci drži maketu grada i biskupski štap, a desnom blagoslivlja. Uokolo natpis TUIS.A.DEO - AUSPICIIS-. Lijevo i desno od sveca S - B / 17 - 97. Lijevo u polju COPY/2005, te tri punce.

Revers: Grb Dubrovačke Republike na sredini, a uokolo natpis: DVCAT . REIP - RHACVSIN. Lijevo signatura autora DM.

Dvostrana kovana medalja, Au 999/1000, 37 mm; 14 g; 26 mm, 7 g; 20 mm, 3,5 g; Ag 999/1000, 37 mm; 16 g; 26 mm, 8 g; 20 mm, 4 g; autor Damir Mataušić, izdavač ZAKS Zagreb.

Dubrovačka škuda

Avers: U kružnom medaljonu lik Svetog Vlaha, uz rub tekst: PROTECTOR REIPVBLICE RHAGUSINE. S lijeve strane lika S /17, a s desne strane B / 50.

Revers: U kružnom medaljonu Isus oko kojeg je obostrano vijenac od zvijezda. Uz rub tekst: TUTA SALVS SPES ET PRESIDIVM.

Dvostrana kovana medalja (žeton), posrebrena bronca, 21 mm, izdavač Josip Sabolović.

Dubrovačka škuda - 50 godina Hrvatskog numizmatičkog društva u Zagrebu

Avers: U kružnom medaljonu lik Svetog Vlaha, uz rub tekst: PROTECTOR REIPVBLICE RHAGUSINE. S lijeve strane lika S /17, a s desne strane B / 50.

Revers: Uz nazubljeni rub tekst gore ŠKUDA, a dolje HRVAT.NUMIZMAT. DRUŠTVO. Unutar nazubljenog središnjeg medaljona između dvije lovorove grančice 50/god. Ispod grančica 1928 - 1978.

Dvostrana kovana medalja (žeton), bronca, posrebrena bronca, posrebrena bronca - tamno patinirana, pozlaćena bronca, 21 mm, izdavači Josip Sabolović i Franjo Jug.

Slavonski banovac

Avers: U sredini kuna u trku nalijevo, iznad nje križ, ispod nje šesterokraka zvijezda. Uokolo natpis: MONETA REGIS P SCLAVONIA. Lijevo dolje signatura autora MD.

Revers: Na sredini patrijahalni križ, lijevo od gornje prečke šesterokraka zvijezda, desno polumjesec s ljiljanom u sredini. Lijevo i desno od donje prečke sigle S - L. Ispod prečki kraljeva i hercegova glava s krunama, okrenute jedna prema drugoj.

Dvostrana kovana medalja, Ag, Ae, 23 mm, 26 mm, autor Damir Mataušić, izdavač MGC Klovićevi dvori.

Široki groš u veličini talira (1984.)

Avers: Portret Nikole Zrinskog s kapom nadesno. Uokolo natpis: DOMINVS, ADIVTOR.ET. PROTECTOR.MEVS. U polju desno signatura autora MD.

Revers: Na sredini grb Zrinskih, uokolo natpis: MONETA. NICOLAI. COMITIS. ZRINIENS.

Dvostrana kovana medalja, Ae, 39 mm, autor Damir Mataušić. Nakladnik MGC Klovićevi dvori.

Talir 1614 KB (2001.) - tzv. Hrvatski talir

Avers: Poprsje vladara u kićenj odori u profilu nadesno. Uokolo natpis: MATTHIAS.D.G.RO.IM.S.AVG.GER.HVN.BOHEM.REX. Desno u polju PBZ/2001.

Revers: Unutar štita, na dvoglavom orlu, nalaze se grbovi Češke, Dalmacije, Hrvatske i Slavonije, a ugarski grb nalazi se ispod orla. Lijevo i desno od orla signatura kovnice K-B. Uokolo natpis: ARCHIDVX.AVS.DVX.BVR - MAR.MOR.CO.TYR.1614.

Dvostrana kovana medalja, Ag 925/1000; 28 grama, 40 mm, izdavač Privredna banka Zagreb, kovao Hrvatski novčarski zavod, autor Damir Mataušić.

Šibenski bagatin

Avers: Sveti Mihael stoji na zmaju, uokolo natpis: S MICHAEL SIBENIC.

Revers: U sredini venecijanski lav, uokolo natpis: S MARCVS VENETI.

Dvostrani kovani žeton, srebro, bronca, 20 mm, autor nepoznat.

Bosna, četverostruki dukat

Avers: Unutar vinjete propeti lav okrenut ulijevo. Unutar dvostruke biserne kružnice natpis: MONETA . AUREA . REGIS . STEPHANI.

Revers: Kaciga s krunom ispod koje se nalazi bosanski grb. Lijevo i desno po jedan ljiljan. Unutar dvostruke biserne kružnice natpis: GLORIA . TIBI DEVS.SPES. NOSTRA. Desno dolje signatura TK.

Dvostrana kovana medalja, Au, 14 grama, Ag, 11,45 grama, autor Teodor Krivak.

25. godišnjica izdavanja prvog jugoslavenskog novca

Avers: Na sredini brojka 25, lijevo natpis PARA (ćirilicom) desno natpis PARA (latinicom), dolje 1920 - prikaz aversa 25 para 1920.

Revers: U sredini grb Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (SFRJ) uokolo grbovi jugoslavenskih republika: Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Slovenije, Crne Gore, Srbije. Desno uz rub natpis: PEDESET GODINA PRVOG JUGOSLAVENSKOG NOVCA 19 - 70.

Dvostrana kovana medalja (žeton), srebro, bakar, posrebreni bakar, pozlaćeni bakar. Postoje dva izdanja, a razlikuju se u težini.

Žeton posvećen otvaranju Numizmatičkog postava Arheološkog muzeja u Zagrebu

Avers: Prikaz aversa keltske tetradrahme - nalaz iz Ribnjačke.

Revers: Natpis u tri retka AM (monogram) / 1978 / ZGB.

Dvostrani lijevani žeton, 23 mm, autor nepoznat.

Jedan križar 1849

Avers: Ispod šesterokrake zvijezde natpis u tri retka: JEDAN / KRIŽAR / 1849. Dolje dvije spojene grančice, a ispod njih slovo Z.

Revers: Ispod krune grb Trojedne kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. Uokolo natpis: TROJEDNA KRALJEVINA HERVAT.SLAV.DALM.

Privatno izdanje, Cu, 26 mm, 6,88 g.

1 kuna

Avers: Unutar tropleta kuna u trku nalijevo, iznad nje hrvatski grb.

Revers: Prelja u narodnoj nošnji, lijevom rukom drži preslicu, a desnom vreteno. Lijevo znak Slavonske banke i godina 1993. U odsječku signature IK.

Izdanje Slavonske banke Osijek, prema predlošcima Ive Kerdića, zlato 585/1000; 5,88 grama, 21 mm, naklada 1000 komada; srebro 925/1000; 5 grama, 21 mm, naklada 1000 komada; bakar, 4,5 grama, 21 mm, naklada 3000 komada.

25 banica 1941.

Avers: Unutar kružnice od bisera brojka 25, ispod natpis BANICA, iznad slovo U s bombom. Lijevo i desno listovi duhana.

Revers: Unutar kružnice od bisera stabljika duhana i godina 19-41. Uokolo natpis: NEZ.DRŽ.HRVATSKA.

Privatno izdanje, Zn, 21 mm, 4,60 g.

5 kuna 1943.

Avers: Unutar floralnog vijenca razdvojenog hrvatskim grbom, brojka 5, lijevo natpis: kuna, a desno signatura autora IK.

Revers: Unutar biserne kružnice seljanka na lijevom ramenu s obje ruke drži posudu s grožđem. Uokolo natpis: NEZ - DRŽ. HRVATSKA.

Privatno izdanje.

Zn, 21 mm, 4,30 g.

Cu, 21 mm, 5,96 g.

Mjed, 21 mm, 5,50 g.

10 kuna (bez godine)

Avers: Unutar biserne kružnice, vijenac od žita razdvojen hrvatskim grbom. U sredini brojka 10, lijevo signatura autora IK, ispod natpis KUNA.

Revers: Unutar vijenca starohrvatski jedrenjak na valovima. Na jedru hrvatski grb, a ispod njega u dva retka 1941/ 10 IV. Uokolo natpis: NEZAVISNA . DRŽAVA - HRVATSKA.

Privatno izdanje, Zn, 21mm, 4,7 g.

10 kuna 1941.

Avers: Unutar biserne kružnice, vijenac od žita razdvojen hrvatskim grbom. U sredini brojka 10, lijevo signatura autora IK, ispod natpis KUNA.

Revers: Unutar biserne kružnice seljanka klečeći drži snop žita i srp. Lijevo u polju ptica. U odsječku 1941. Uokolo natpis: NEZ.DRŽ - HRVATSKA.

Privatno izdanje.

Al, 30 mm, 3,04 g.

Zn, 24 mm; 5,4 g.

Mjed, 24 mm, 6,9 g.

10 kuna 1941.

Avers: Unutar biserne kružnice, vijenac od žita razdvojen hrvatskim grbom. U sredini brojka 10, lijevo signatura autora IK, ispod natpis KUNA.

Revers: Unutar biserne kružnice seljanka klečeći drži snop žita i srp. Lijevo u polju ptica. U odsječku 1941. Uokolo natpis: NEZ.DRŽ - HRVATSKA.

Privatno izdanje.

Bimetal, Al-mjed, 30 mm, 5,88 g.

Bimetal, Al-Cu, 30 mm.

20 filira grada Osijeka 1919. (1996.)

Avers: Unutar bordure od cik-cak linija, preko grba grada Osijeka, natpis u šest redaka: OPĆINA SL. I KR. GRADA OSIJEKA. / Ovu naputnicu izmjenjuju sve gradske blagajne / sa 20 filira / u zakonitoj vrijednosti do 10. kolovoza 1919. / Osijek, 16. lipnja 1919. Gradski načelnik / faksimil potpis Pinterović.

Jednostrana kovana plaketa, Ag 925/1000; 62,50 g; 71,50 x 51,50 mm; izdavač Grad Osijek - poglavarstvo grada, kovano u IKOM Zagreb, naklada 500 komada. Na poleđini tri punce.

Hrvatski novčarski zavod - 5. obljetnica rada

Avers: Na pozadini od kvadrata hrvatskog grba kružni je natpis uz obod: HRVATSKI NOVČARSKI ZAVOD ZAGREB, u unutarnjem je krugu natpis: KOVNICA NOVCA, a u sredini, u jezgri, skraćenica kovnice HNZ, s kunom u trku iznad slova.

Revers: Uz rub prikazi hrvatskih kovanica, kuna i lipa, u sredini stručak lipova lišća s cvijetom.

Dvanaesterostrana dvostrana kovana medalja, bimetal - jezgra aluminijska bronca (Cu 92 %, Al 6 %, Ni 2 %); prsten niklena bronca (Cu 75 %, Ni 25 %), naklada 3000 komada, autor aversa Damir Mataušić, autor reversa Kuzma Kovačić.

Hrvatski novčarski zavod - 10. obljetnica rada

Avers: Uz rub natpis: HRVATSKI NOVČARSKI ZAVOD . KOVNICA NOVCA ZAGREB, u sredini stilizirana slova HNZ, u koja je ukomponirana brojka 10. Iznad i malo preko brojke 1, kuna u trku, kao simbol hrvatskog novca. Na brojci 1 gravirano 1994-2004.

Revers: Uz rub prikazi hrvatskih kovanica, kuna i lipa, u sredini stručak lipova lišća s cvijetom.

Dvostrana kovana medalja (žeton), srebro, 20 mm, autor Kuzma Kovačić.

2500 godina štednje i novčarstva na povijesnom tlu Hrvatske

Avers: Uz rub natpis: 2500 GODINA KULTURE ŠTEDNJE I NOVČARSTVA NA POVIJESNOM HRVATSKOM TLU. U sredini podcrtana stilizirana brojka 2500, u njezinoj drugoj nuli je logo PBZ.

Revers: Gore u sredini je logo PBZ, a ispod njega u pačetvorini podijeljenoj u tri dijela brojke, i to u lijevom gornjem polju 29.10., u lijevom donjem polju 29.11., a u desnom polju 98. Dolje u krugu je monogram -ATM, logo Muzeja Ante Topić Mimara.

Dvostrani ručno kovani žeton, srebro, 18 mm, autor nepoznat. Žeton su mogli sami iskovati posjetitelji izložbe "2500 godina kulture štednje i novčarstva na povijesnom hrvatskom tlu", koja se održavala u Muzeju Mimara od 29.10. - 29.11. 1998., a kojoj je suorganizator bilo Hrvatsko numizmatičko društvo.

Literatura

- *Bratulić, Josip, Želimir Janeš, Zagreb, 1992.*
- *Bratulić, Josip - Roščić, Marija, U spomen Želimiru Janešu, Zagreb, 2006.*
- *Dobričić, Julijan, Žetoni i medalje numizmatičkih skupova u Hrvatskoj, Numizmatičke vijesti, br. 60, Zagreb, 2007.*
- *Gaj - Popović, Dobrila, Irina Subotić, Medalje i plakete, Beograd, 1981.*
- *Gareljić, Tatijana, Zbirka medalja i plaketa inž. Dragutina Mandla, Zagreb, 2009.*
- *Gareljić, Tatijana, Zaboravljeni medaljer Ivan Jeger, Zagreb, 2009.*
- *Gareljić, Tatijana, Ivo Kerdić, 130 obljetnica rođenja, Zagreb, 2011.*
- *Gareljić, Tatijana, Grga Antunac, medalje i plakete iz fundusa Moderne galerije, Zagreb, 2012.*
- *Görlicke - Lukić, Hermine, Medalje i plakete iz Muzeja Slavonije Osijek, 15.-20. stoljeće, Osijek, 1993.*
- *Karlovčan-Subić, Marija, Vladimir Marenčić, Nova Gradiška, 2000.*
- *Kopač, Berislav, Stoviček, medalje - Janeš, tactile, Zagreb, 1972.*
- *Kopač, Viktor, Oživljeno medaljerstvo, Numizmatičke vijesti, br. 22, Zagreb, 1964.*
- *Krasnov, Gjuro, Medaljer Ivan Jeger, Numizmatičke vijesti, br. 20, Zagreb, 1963.*
- *Krasnov, Gjuro, Medaljerski opus Vladimira Stovičeka, Numizmatičke vijesti, br. 28, Zagreb, 1970.*
- *Krasnov, Gjuro, Jubilarac Želimir Janeš (prigodom 60-godišnjice života), Obol, br. 28-29, Zagreb, 1976.*
- *Krasnov, Gjuro, Nadahnuće prirodnim oblicima u medaljerstvu Brane Crlenjaka, Obol, br. 30, Zagreb, 1977.*
- *Krasnov, Gjuro - Mažuran Subotić, Vesna, Dvanaest hrvatskih medaljera, Zagreb, 1988.*
- *Krasnov, Gjuro, Spomen-medalja Hrvatskog novčarskog zavoda, Obol, br. 51, Zagreb, 1999.*
- *Mandić, Ranko, Tokens of the countries of former Yugoslavia, Ljubljana - Beograd, 2012.*
- *Matić, Branko, Replika u srebru papirnog novca grada Osijeka iz 1919. godine, Numizmatičke vijesti, br. 50, Zagreb, 1997.*
- *Mažuran - Subotić, Vesna, Grga Antunac, Zagreb, 2001.*
- *Mesinger, Bogdan, Peti memorijal Ive Kerdića, Osijek, 1993.*
- *Mesinger, Bogdan, Crlenjak medalje, Vukovar, 2003.*
- *Mesinger, Bogdan, Damir Mataušić, Zagreb, 2010.*
- *Mirnik, Ivan, Zbirka medalja Berislava Kopača, Zagreb, 2005.*
- *Mirnik, Ivan, Numizmatička zbirka Arheološkog muzeja u Zagrebu, Donacije 1990.-2010. Zagreb, 2010.*
- *Mirnik, Ivan, Bilić, Tomislav, Nađ, Miroslav, Stjepan Divković-retrospektiva, Zagreb, 2012*

- *Rengjeo, Ivan*, Nove medalje, Numizmatičke vijesti, br. 4, Zagreb, 1939.
- *Šarinić, Marko*, Medalje i plakete Istre i Kvarnera, Zagreb, 2013.
- *Šimat Banov, Ive*, Kosta Angeli Radovani, Zagreb, 2011.
- *Šimat Banov, Ive*, Želimir Janeš, Sisak, 2012.
- *Todorović, Nada*, Jugoslovenske i inostrane medalje, Beograd, 1964.
- *Višćević, Zlatko*, Kovanice i novčanice Jugoslavije, Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne Gore i Makedonije, Rijeka, 2011.
- *Vojinović, Vladeta*, Frano Menegelo Dinčić, Beograd, 1988.
- *Vrga, Boris*, Petrinjsko kiparsko stvaralaštvo XX. stoljeća, iz zbirke dr. Borisa Vrge, Petrinja, 2019.
- *Vukić, Feđa*, Damir Mataušić, Zagreb, 1993.
- *Zlamalik, Veno*, Medaljerski rad Grge Antunca, Numizmatičke vijesti, br. 6-7, Zagreb, 1956.
- *Zlamalik, Vinko*, Medalja u Hrvatskoj, Zagreb, 1964.
- *Zlamalik, Vinko*, Memorijal Ive Kerdića, Zagreb - Osijek, 1980.